

QÜESTIONARI PER AVALUAR L'ASSERTIVITAT

Adaptació del CABS de Michelson

10 a 11 anys

**ESCALA DE CONDUCTA ASSERTIVA
PER A NENS I NENES DE 10 A 11 ANYS**

Programa de Competència Social

1997

INSTRUCCIONS

Es recomana que aquest qüestionari, adaptat a l'edat indicada, no es lliuri als nens i nenes directament, sinó que sigui l'educador o l'educadora qui el llegeixi i anoti les respostes.

Cal tenir especial cura amb les entonacions de les frases, ja que si varia el to pot veure's modificada la intenció que persegueix cada ítem; per aquest motiu s'ha de tenir en compte si la resposta que es llegeix és agressiva, inhibida o assertiva. Per saber-ho, l'educador o l'educadora s'ha d'ajudar del full de puntuacions que hi ha al final d'aquesta escala on veurà el sentit de cada resposta, per als ítems de l'1 al 24.

Les preguntes 25 i 26 tracten sobre els pensaments necessaris per resoldre problemes interpersonals, és a dir, el pensament causal, l'alternatiu i el conseqüencial, i tenen el seu propi full de correcció.

En passar aquesta escala pot ser que els alumnes i les alumnes responguin en broma, o que responguin el que s'hauria de fer en aquestes circumstàncies, no el que ells fan normalment. L'educador o l'educadora haurà de tenir en compte aquests dos perills, per tal d'evitar-los curosament.

Michelson recomana que la mateixa escala es passi a una persona adulta que conegui bé l'alumne o l'alumna. Si és possible, és una bona pràctica per obtenir informació més fiable.

Nota per a l'educador/a:

Cada número descriu una situació i les lletres indiquen les possibles respostes del nen o de la nena. Si la resposta va en cursiva, és alguna cosa que el nen o la nena diu; si no hi va, indica alguna cosa que fa.

Per començar pots dir alguna cosa així: *d'aquestes tres respostes, decideix quina és la que s'assembla més a allò que tu dius o fas normalment. Has de respondre amb sinceritat, sense parar-te a pensar durant molta estona.*

1. Un amic o amiga et diu seriosament: *ets molt simpàtic o simpàtica.*
 - a. *Per descomptat, ara te n'adones?*
 - b. *Gràcies.*
 - c. *No dic res i em poso vermell/a.*

2. Un amic o amiga ha fet un treball i tu creus que està molt bé.
 - a. *No li dic res.*
 - b. *Jo ho faig millor que tu.*
 - c. *Està molt bé.*

3. Estàs fent un dibuix i creus que està molt bé, però un altre noi o noia et diu: *no m'agrada*
 - a. *Doncs jo crec que està bé.*
 - b. *Està molt bé: tu què saps?*
 - c. *Em sento malament i no li dic res.*

4. No has portat el llibre de matemàtiques i un company o companya et diu: *sembles ximple! mira que oblidar-te el llibre.*
 - a. *Sí, de vegades semblo una mica tonto.*
 - b. *Ximple ho seràs tu.*
 - c. *No sóc ximple per oblidar-me alguna cosa: això li pot passar a qualsevol.*

5. Quedes amb un amic o amiga i arriba tard. Quan finalment arriba, no et diu res sobre el seu retard.
 - a. *A ningú li agrada que el plantin.*
 - b. *No li dic res.*
 - c. *Fes-te fotre!*

6. T'adones que has de demanar ajut a algú per fer els deures.

- a. No m'atreveixo a demanar-ne.
- b. *Fes-me els deures!*
- c. *Pots ajudar-me a fer els deures?*

7. El teu amic o la teva amiga està trist.

- a. *Estàs trist, explica'm el que et passa.*
- b. Em quedo amb ell o ella i no li dic res.
- c. Me'n ric i li dic que sembla babau.

8. Estàs trist i un dels teus germans o germanes (si no en tens, un amic o amiga) et diu: *et passa res?*

- a. *No n'has de fer res!*
- b. *Sí, estic trist, gràcies per preguntar-m'ho.*
- c. *No*

9. Ets al carrer i et donen la culpa d'haver trencat un vidre que no has trencat.

- a. *Estàs boig: jo no he fet res!*
- b. *Jo no ho he fet.*
- c. Carrego amb la culpa i no dic res.

10. El teu professor et diu que has de fer d'arbre en la representació d'un conte i no vols fer aquest paper.

- a. *Això és de tontos, jo no ho faig!*
- b. Faig aquest paper sense protestar.
- c. *Podria fer d'una altra cosa? Fer d'arbre no m'agrada.*

11. Ets d'excursió i uns quants nens i nenes esteu fent estels. Algú et diu que el teu és el millor.

- a. *I ara, està molt malament!*
- b. *És veritat, sóc el millor.*
- c. *La veritat és que m'ha quedat força bonic.*

12. Ets amb el teu grup d'amics i un d'ells t'ha donat un xiclet.
- a. *Gràcies pel xiclet.*
 - b. *Dic gràcies, però ho dic una mica tallat.*
 - c. *Dóna-me'n més, amb un no en tinc prou!*
13. Ets a casa amb un amic o una amiga i un dels teus germans (si no en tens, un altre amic o amiga) et diu: *no cridis tant!*
- a. *Si no t'agrada, t'aguantes, i segueixo parlant.*
 - b. *Tens raó, parlaré més fluix, i parlo més fluix.*
 - c. *Perdona, i deixo de parlar del tot.*
14. Estàs fent cua al cinema i un noi et passa al davant.
- a. *No li dic res.*
 - b. *Posa't a la cua, imbècil!*
 - c. *Escolta, nosaltres hi érem abans, posa't al teu lloc.*
15. Un company et pren l'estoig dels llapis i t'enfades.
- a. *Ets tonto, et donaré un cop de puny!*
 - b. *Torna'm aquest estoig, que és meu (dit amb serenitat)*
 - c. *Em sento malament i no li dic res.*
16. Un company té una pilota amb la qual tu vols jugar.
- a. *No li dic res.*
 - b. *Li prenc.*
 - c. *Juguem junts o me la deixes.*
17. El teu germà (si no en tens, el teu amic) et demana el jersei que et van regalar per Nadal. Tu no vols deixar-l'hi.
- a. *No, és nou i no te'l vull deixar. En vols un altre?*
 - b. *Li deixo, encara que no ho vull fer.*
 - c. *No te'l deixo ni boig! Fes-ne servir un dels teus.*

18. Vols anar al cine amb els teus amics i amigues i heu de decidir quina pel·lícula voleu veure. Els teus amics diuen quina els agrada.
- a. Els faig callar i dic: *hem de veure la que a mi m'agrada.*
 - b. Dic la que a mi m'agrada.
 - c. Espero a que em preguntin i si no ho fan, no dic res.
19. Un noi va corrent pel carrer i de sobte cau a terra.
- a. Me'n ric i li dic que miri per on va.
 - b. L'ajudo a aixecar-se.
 - c. Em quedo mirant, però no m'atreveixo a ajudar-lo.
20. Et dones un cop molt fort al cap amb una prestatgeria. Algú de la teva família et diu: *t'has fet mal?*
- a. *A tu t'és igual, deixa'm en pau!*
 - b. *Em fa una mica de mal, però no t'amoïnis.*
 - c. Et poses a plorar i no dius res per vergonya.
21. Estripes una pàgina d'un llibre i en culpen una altra persona.
- a. Callo per por que em castiguin.
 - b. *Sí, ha estat ell qui l'ha estripada.*
 - c. *No ha estat ell, he estat jo.*
22. Ets el porter o la portera de l'equip de futbol de la teva classe. Et marquen un gol tonto i, quan acaba el partit, el capità del teu equip et diu: *hem perdut per culpa teva, no serveixes per a res.*
- a. Em sento malament i no li dic res.
 - b. *Ves-te'n a la m ..., ets tu qui no serveix.*
 - c. *Ho sento, però no fa falta que t'enfadis amb mi.*
23. La teva mare et diu que endrecis la teva habitació, però encara no has acabat els deures
- a. No dic res i em poso a endreçar-la.
 - b. *Deixa'm en pau! No penso fer-ho.*
 - c. *Deixa que acabi els deures i de seguida l'endrego.*

24. Durant el pati, un noi o una noia a qui no coneixes se t'acosta i et diu: *hola*.
- a. Deixa'm en pau
 - b. Hola, com et dius?
 - c. Li dic hola tímidament i marxo corrents

(Les preguntes 25 i 26 no tracten directament sobre l'assertivitat, sinó sobre els pensaments causal, alternatiu, conseqüencial, de mitjans-fi i de perspectiva)

25. És diumenge. L'Artur i el seu pare volen veure un partit de futbol a la tele. La seva mare vol veure un programa d'un altre canal i només tenen un televisor a casa.

- a. Creus que hi ha un problema en aquesta situació?
- b. Si existeix un problema, qui el té?
- c. Quin és el problema?
- d. Si existeix un problema, intenta donar totes les solucions que se t'acudeixin. Procura donar el màxim de solucions que pugin ser adequades.
- e. Què passaria si s'adoptés cada una de les solucions que has donat al problema; és a dir, quines conseqüències tindria cadascuna d'aquestes solucions?

26. T'explicaré una història, però només el començament i el final. Tu t'has d'inventar el que passa entre el començament i el final d'aquesta història. Digues tot el que se t'acudeixi, entesos?

- a. L'Antoni se n'ha anat a viure a un altre barri i es troba molt sol, ja que no coneix ningú. Al final de la història, l'Antoni té molts amics i està molt content.

Què ha passat entremig? Com s'ha arribat d'aquell començament a aquest final?

- b. Ara explica'm tota la història de l'Antoni, però imaginant que tu ets l'Antoni.
- c. Ara explica'm la mateixa història, però imaginant que tu ets el primer nen o nena amb el qual l'Antoni ha fet amistat en el barri nou.
- d. Gràcies. Ara, per acabar, explica'm la mateixa història com si tu fossis un altre personatge, el que tu vulguis.

FULL DE RESPOSTES

(Escala de conducta assertiva per a nens i nenes de 10 a 11 anys)

Nom _____ Cognoms _____

Edat _____ Sexe _____ Curs _____ Data _____

Ítems de l'1 al 24

	a	b	c
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			

Ítem 25

a. _____

b. _____

c. _____

d. _____

e. _____

Ítem 26

a. _____

b. _____

c. _____

d. _____

CLAU DE RESPOSTES

(Escala de conducta assertiva per a nens i nenes de 10 a 11 anys)

Taula per puntuar les respostes. Ítems de l'1 al 24

	a	b	c
1	1	0	-1
2	-1	1	0
3	0	1	-1
4	-1	1	0
5	0	-1	1
6	-1	1	0
7	0	-1	1
8	-1	1	0
9	1	0	-1
10	1	-1	0
11	-1	1	0
12	0	-1	1
13	1	0	-1
14	-1	1	0
15	1	0	-1
16	-1	1	0
17	0	-1	1
18	1	0	-1
19	1	0	-1
20	1	0	-1
21	-1	1	0
22	-1	1	0
23	-1	1	0
24	1	0	-1

Aquestes puntuacions signifiquen:

0 = assertivitat 1 = agressivitat -1 = inhibició

En fer la suma final, l'infant serà més assertiu com més a prop sigui del 0. Si la suma final és positiva, és agressiu. Si és negativa, és inhibit.

Per avaluar els ítems 25 i 26

Ítem 25, respostes a-b-c:

Es puntuen les respostes **a** i **c** amb un 1 (resposta correcta), o amb un 0 (resposta incorrecta). La resposta **b** condiona la puntuació de la **c**, però no puntua. Criteris per assignar els punts:

- A l'**a**: **SÍ** és 1 i **NO** és 0.
- A la **b**: la resposta és *l'Artur, el seu pare i la seva mare*.
- A la **c**: la resposta correcta és *que l'Artur i el seu pare volen veure un programa diferent que la mare de l'Artur, que els dos programes es transmeten al mateix temps i que només tenen una tele*.

Ítem 25, resposta d: solucions alternatives

Es puntua amb un punt cada resposta diferent, fins a un màxim de 6 (encara que en doni més). L'únic criteri per acceptar les respostes com a vàlides és que siguin adequades (possibles) per a la solució del problema, independentment de la seva originalitat o raresa. Les respostes no vàlides no resten punts.

Ítem 25, resposta e: pensament conseqüencial

Es puntua cada conseqüència que ofereixi el/la nen/a de l'1 al 3, segons el grau d'incert. Com que es puntua un màxim de 6 conseqüències, la suma total no passarà de 18.

Ítem 26, resposta a: pensament de mitjans-fi

Es valora la millor resposta i es puntua de l'1 al 5, segons la validesa del mitjà proposat per arribar al fi.

Ítem 26, respostes b, c, d: pensament de perspectiva o empatia

Cada història es puntua de l'1 al 3, segons la identificació intel·lectual i afectiva amb el personatge. Màxim 9 punts.

